

MERIMAJAN PÄIVÄKODIN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

1. PÄIVÄKODIN TOIMINTA-AJATUS

Merimajan päiväkoti sijaitsee Kotkansaarella ainutlaatuisen kauniissa ympäristössä. Sitä ympäröi suuri vihreä puutarha, joka tarjoaa runsaasti virikkeitä lapsen aisteille kaikkina vuodenaikoina. Luonnolla on iso merkitys toiminnassamme ja hyödynnämme sitä ja puutarhaa oppimisympäristönä jokaisena vuodenaikana.

Päiväkodin toiminta perustuu kristillisiin arvoihin, kuten oikeudenmukaisuuteen, suvaitsevaisuuteen ja tasa-arvoisuuteen. Korostamme lähimmäistemme kunnioitusta ja huomioon ottamista sekä hyviä tapoja. Toimintaamme sisältyy päivän siunaus, ruokarukous ja koko päiväkodin yhteinen uskontokasvatushetki kerran kuukaudessa.

Lisäksi liikunta, kestävä kehitys, ekologisuus ja ympäristöystävällisyys näkyvät päiväkodin arjessa. Haluamme toiminnallamme vaalia luontoa ja opettaa lapsille kestäviä elämäntapoja. Päiväkodin arjessa kulkee mukana Keke-kettu, joka on kestävä kehityksen maskotti ja olemme mukana valtakunnallisessa Liikkuva varhaiskasvatus – ohjelmassa.

Myös vuorovaikutus- ja tunnekasvatus on mukana arjessamme. Panostamme päiväkodissamme positiiviseen pedagogiikkaan ja kohtaamme lapset myönteisesti ja empaattisesti. Huomioimme lapset yksilöllisesti, tasavertaisesti ja lapsilähtöisesti. Lasten ideat ja aloitteet ovat tärkeä osa toiminnan suunnittelua. Myös huoltajilla on mahdollisuus esittää toivomuksia toiminnan suhteen. Moniammatillinen työyhteisömme pyrkii luomaan myönteisen, kiireettömän sekä turvallisen ilmapiirin ja oppimisympäristön.

Noudatamme päiväkodissamme valtakunnallista varhaiskasvatussuunnitelmaa:

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Varhaiskasvatussuunnitelman%20Operusteet%202022_0.docx

ja Kotkan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaa:

<https://peda.net/kotka/varhaiskasvatus/vp3/wordtiedosto-kotkan-vasu-2022/vasu2022-iii.docx:file/download/e1f25646bc005b9c8fbacf14ce2b95086cee3f08/Kotkan%20Vasu2022.docx>

2. KASVATUSPÄÄMÄÄRÄT

Tavoitteena päiväkodin varhaiskasvatustyössä on tasapainoinen, psyykkisesti ja fyysisesti **hyvinvoiva lapsi**. Tuemme lapsen itsenäisyyden kehittymistä asteittain ikä- ja kehitystason mukaan.

Toimintatavat:

- Huolehdimme lapsen perustarpeista.
- Otamme huomioon lasten yksilölliset piirteet ja tarpeet.
- Toimimme yhteistyössä vanhempien kanssa.
- Kannustamme lasta oppimaan uusia asioita ja iloitsemaan uusista taidoista.
- Luomme lapselle mahdollisuuksia kokea onnistumisia ja oppimisen iloa.

3. KASVATUSKUMPPANUUS

Kasvatuskumppanuudella tarkoitetaan vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan yhteistä pyrkimystä lapsen kokonaisvaltaisen kasvun tukemiseen. Kumppanuudessa hyödynnetään molempien tahojen asiantuntemusta; henkilöstön koulutuksen ja kokemuksen tuomaa ja vanhempien oman lapsen ensisijaista tuntemusta.

Päiväkodin ja vanhempien välisen yhteistyön tärkein muoto on **päivittäinen lapsen ja perheen kuulumisten vaihtaminen lasta tuotaessa ja haettaessa**. Yhdessä vanhempien kanssa laaditaan lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma. Varhaiskasvatussuunnitelma käydään yhdessä läpi vähintään kerran vuodessa, tarpeen mukaan useammin. Vanhempainiltoja järjestetään 1-2 kertaa vuodessa.

Päiväkodissa on käytössä TinyApp -palvelu. TinyApp on sähköinen palvelu, jonka kautta tapahtuu kaikki sähköinen viestintä päiväkodin ja huoltajien välillä. Se korvaa kaikki sähköpostit ja tekstiviestit. TinyApp-palvelussa huoltajat asentavat puhelimeen sovelluksen, jonka kautta viestit ja tiedotteet kulkevat molempiin suuntiin. TinyAppissa kasvattajien tekemät toimintasuunnitelmat näkyvät huoltajille ja he tietävät, millaista pedagogista toimintaa ryhmässä on suunniteltu ja toteutettu. Vanhemmat voivat myös olla osallisia pedagogisessa dokumentoinnissa ja kirjata kotoa käsin lapsensa mielenkiinnon kohteita ja vahvuuksia päiväkotiin näkyväksi.

4. LEIKKI- JA KASVURAUHA

Leikillä on tärkeä rooli päiväkodissamme. Lasten omalle leikille annamme tilaa ja aikaa. Leikki on lapselle luontainen tapa toimia ja keskeinen oppimisympäristö sosiaalisille- ja vuorovaikutustaidoille. Aikuiset ovat leikeissä tarvittaessa aktiivisesti mukana ja havainnoivat sekä tukevat leikin kulkua. Päiväkodissamme lapsi saa olla lapsi ja hänelle annetaan kasvurauha. Pyrimme suojaamaan lasta liiallisilta ja haitallisilta virikkeiltä sekä ärsykkeiltä.

Tämän materiaalin lähde on tuntematon. Kuvan idea on saatu tukholmalaisesta päiväkodista.

Toimintatavat:

- Leikille varataan riittävästi aikaa päivittäin
- Luodaan leikille suotuisa ympäristö
- Leikin ja paikan voi valita itse leikkitaululta
- Leikkivälineet ovat lasten saatavilla
- Tarjotaan mahdollisuus monipuoliseen leikkiin (rooli-, ulko-, sääntöleikit, omaehtoinen ja ohjattu leikki)
- Annetaan mahdollisuus leikkiä myös yksin

5. VARHAISKASVATUKSEN SISÄLTÖALUEET

KIELI JA KOMMUNIKAATIO

Kieli ja vuorovaikutus ovat mukana kaikessa toiminnassa.

Tavoitteet:

- Tuetaan monipuolisesti lapsen puheen kehitystä sekä kielellisiä valmiuksia
- Kehitetään lapsen vuorovaikutustaitoja

Toimintatavat:

- Lapselle luetaan paljon erilaista aineistoa; satuja, loruja ja kertomuksia
- Lapselle puhutaan selkeästi, käytetään apuna kuvia, tukiviittomia, ilmeitä ja eleitä
- Lapsia rohkaistaan käyttämään kieltä luovasti ja monipuolisesti, kertomaan ajatuksistaan ja tunteistaan keskenään ja aikuisen kanssa

USKONTOKASVATUS

Tavoitteet:

- Kasvatetaan lapsen myönteistä minäkuvaa ja turvallisuuden tunnetta
- Tarjotaan lapselle mahdollisuus hiljentyä ja pysähtyä ihmettelemään
- Tutustutaan kristilliseen sanomaan, tapoihin ja perinteisiin sekä kirkkovuoden tapahtumiin
- Muihin kulttuureihin tutustuminen

Toimintatavat:

- Päivittäiset aamunavaukset
- Päiväkodin yhteiset uskontokasvatushetket
- Ruokarukous ennen ruokailua
- Vierailut joulun- ja pääsiäisajan kirkollisiin tapahtumiin

LIIKUNTAKASVATUS

Tavoitteet:

- Lapsi tutustuu liikkumisen kautta itseensä, toisiin ja ympäristöön.
- Lapsen motorisen kehityksen tukeminen.

Toimintatavat:

- Lapselle tarjotaan erilaisia mahdollisuuksia liikkua sisällä ja ulkona
- Päivittäinen ulkoilu ja retket
- Sisä- ja ulkojumppa

TAIDEKASVATUS

Taidekasvatukseen sisältyvät musiikki, kuvataiteet, draama, tanssi ja kirjallisuus.

Tavoitteet:

- Lapsen itseilmaisun tukeminen (esim. tunne- ja aistikokemukset)
- Uusien kokemusten ja elämysten tuottaminen
- Lapsen positiivisen minäkuvan kehittäminen

Toimintatavat:

- Lapselle tarjotaan mahdollisuus ilmaista itseään laulamalla, soittamalla, piirtämällä, maalaamalla, muovailemalla, tanssimalla
- Draamalliset teematapahtumat, kuten musiikinäytelmät
- Kevät- ja joulujuhlien ohjelmanumeroiden harjoittelu ja esittäminen

LUONTO- JA YMPÄRISTÖKASVATUS

Päiväkotimme piha yksistään tarjoaa upeat puitteet toteuttaa luonto- ja ympäristökasvatusta. Se innostaa lapsia tekemään erilaisia havaintoja ja tutkimuksia ympäröivästä luonnosta eri vuodenaikoina. Kävelymatkan päästä löytyy monia muita lapsia kiinnostavia kohteita.

Tavoitteet:

- Lapsi oppii ymmärtämään ja arvostamaan luontoa sekä rakennettua ympäristöä.
- Vahvistaa lapsen elämyksellistä, kokemuksellista ja emotionaalista suhdetta luontoon ja muuhun ympäristöön.
- Lapsi oppii kunnioittamaan ja suojelemaan luontoa ja sen eliöitä ja eläimiä
- Lapsi oppii kierrättämään, lajittelemaan, säästämään luonnonvaroja ja tutustumaan omavaraisuuteen

Toimintatavat:

- Retket lähiympäristöön; puistoihin, luontoon ja rakennettuun ympäristöön.
- Vuodenaikojen vaihtelujen ja niistä johtuvien ilmiöiden seuraaminen päiväkodin pihapiirissä ja lähimaastossa.
- Havaintojen tekeminen ja tutkiminen eri aistien avulla.
- Jättemäärän vähentäminen kestäville materiaaleille kertakäyttöisten sijaan mm. käsipyyhkeet lakanakankaasta
- Jätteiden lajittelu oikeisiin astioihin ja kierrätykseen vieminen
- Vihannesten ja kasvien kasvattaminen päiväkodin puutarhassa kasvulaatikoissa

MATEMATIIKKA

Oppimisen kannalta on tärkeää herättää lapsen mielenkiinto myös matematiikkaan. Matemaattisten perustaitojen kehittyminen alkaa jo ennen kouluikää lapsen toimiessa omassa arkiympäristössään.

Tavoitteet:

- Lapsen matemaattisten valmiuksien kehittäminen luomalla pohjaa mm. vertailemiseen, päättelymiseen ja laskemiseen.

Toimintatavat:

- Lukukäsitteen harjoittelu.
- Erilaisten leikkien ja pelien avulla luokittelun, vertailun ja järjestykseen asettamisen harjoittelu.

6. TUKITOIMET VARHAISKASVATUKSESSA

Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää **yleistä, tehostettua tai erityistä tukea**. (Varhaiskasvatustilainmuutos 1.8.2022 alkaen)

Laadukas varhaiskasvatus on tärkeää lapsen myöhemmälle oppimiselle, ja siksi lapsella on oikeus oikea-aikaiseen, tarvitsemaansa tukeen. Tuki voi olla pedagogista, hoidollista tai rakenteellista.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (VEO) osallistuu lapsen tuen tarpeen, tukitoimenpiteiden ja niiden toteuttamisen arviointiin. Tuen tarpeen arviointiin voivat tarpeen mukaan ja varhaiskasvatuksen järjestäjän pyynnöstä osallistua myös muut lapsen kehitystä ja oppimista tukevat asiantuntijat ja viranomaiset.

Tuen tarpeen havaitseminen ja arvioiminen

Lapsen tuen tarvetta havainnoidaan erilaisissa ympäristöissä, kasvatuksellisissa tilanteissa ja lapsen kehityksen eri vaiheissa. Huomiota kiinnitetään lapsen päivittäisiin toimintoihin esim. päiväkodin siirtymätilanteisiin, sosiaalisiin taitoihin, motoriikkaan, kielellisiin valmiuksiin, hahmotukseen ja työskentelytaitoihin. Huolen aiheet voivat liittyä lapsen hyvinvointiin, kehitykseen, elämäntilanteeseen ja olosuhteisiin. Huolen puheeksi ottaminen on henkilökunnan velvollisuus.

YLEINEN TUKI

Kaikki varhaiskasvatuksessa olevat lapset saavat tarpeidensa mukaan yleistä tukea. Lapsi voi tarvita tukea esimerkiksi pukemisessa, siirtymätilanteissa, kaverisuhteissa, leikkimisessä tai kielen kehityksessä. Merimajassa yleiseen tukeen kuuluu mm. pienryhmätoiminta, kuvatuki kaikissa toiminnoissa ja tukiviittomat.

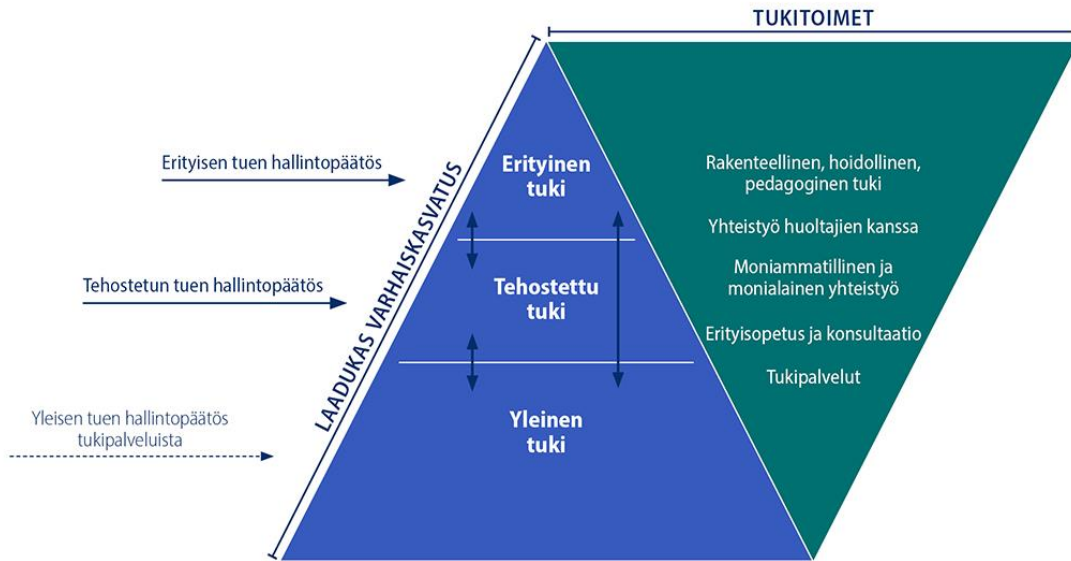
TEHOSTETTU TUKI

Jos yleinen tuki ei riitä lapselle, hän saa tehostettua tukea. Tehostettu tuki voi olla lyhyt- tai pitkäaikaista ja sitä annetaan niin kauan kuin lapsi tarvitsee. Tukitoimet ovat säännöllisiä ja samanaikaisesti voi toteutua useita eri tukitoimia mm. puheterapia, toimintaterapia jne.

ERITYINEN TUKI

Erityinen tuki on tukimuodoista vahvin. Erityistä tukea annetaan lapselle, mikäli tehostettu tuki ei ole riittävää, tai kun lapsi tarvitsee sitä esimerkiksi vammasta, sairaudesta tai kehityksen viivästymästä johtuen. Tukitoimet suunnitellaan aina yksilöllisesti. Erityinen tuki on jatkuvaa ja kokoaikaista tuen tarvetta, jonka aikana on käytössä useita eri tukimuotoja ja tukipalveluita.

Varhaiskasvatuksessa toteutettava tuki

7. YHTEISTYÖTAHOT

Merimajan päiväkodin yhteistyötahoja ovat mm:

- Kymsoten neuvolat, perhetyö, perheneuvola, perheiden sosiaalityö, kasvatukselliset ja kehitykselliset palvelut, lastensuojelu
- Kotkan kaupungin varhaiskasvatuspalvelut,
- Kotkan kaupungin kulttuuripalvelut: museot, kirjasto, lasten ja nuorten kulttuurikeskus
- Suomen Pelastusarmeijan säätiö, kristilliset seurakunnat, kristilliset päiväkodit ja -koulut

8. PEDAGOGINEN DOKUMENTOINTI JA ARVIOINTI

Varhaiskasvatustyön arvioinnin tavoitteena on työ- ja toimintatapojen kehittäminen. Arvioinnin edellytyksenä on tavoitteellinen, pedagoginen toiminta ja suunnittelu. Arvioinnin päämääränä on varhaiskasvatuksen laadun varmistaminen ja perustehtävän pysyminen selkeänä.

Tavoitteet:

- Lapsen kasvun ja kehityksen seuraaminen
- Lapsen yksilöllisten tarpeiden huomioiminen ja kirjaaminen
- Lapsen tuen tarpeeseen vastaaminen
- Tuodaan päiväkodin arkea näkyvämmäksi vanhemmille
- Työntekijöiden työtapojen ja menetelmien suunnittelu ja arviointi

Toimintatavat:

- TinyApp -sähköinen palvelu päiväkodin ja vanhempien välillä, sekä pedagogisen suunnittelun ja arvioinnin alustana
- Kasvunkansion laatiminen
 - ➔ lasten askarteluja, piirustuksia, kuvia sekä lasten tarinoita ja kommentteja
- Varhaiskasvatuskeskustelut
- Päivittäinen lasten havainnointi ja seuraaminen
- Asiakastyytyväisyyskyselyt 1x/vuosi
- Päiväkodin Instagram-sivut
- Varhaiskasvatuksen opettajien suunnittelu-aika 5h/vko/opettaja
- Henkilökunnan viikko- ja tiimipalaverit 1x/vko
- Henkilökunnan suunnittelupäivät 2x/vuosi
- Henkilökunnan kehityskeskustelut 2x/vuosi